Przebaczanie i uczenie się z błędów

Zbór, relacje i służba • Mt 18:21–35; Ef 4:31–32

Myśl przewodnia

Otrzymane miłosierdzie uczy nas wybaczania i odpowiedzialności za nasze czyny.

Opowieść i opracowanie dla uczestnika

Piotr zapytał Jezusa, ile razy trzeba przebaczyć temu, kto zawinił. Jezus pokazał, że miłosierdzie powinno być ważną częścią naszego życia.

W przypowieści występuje człowiek, któremu darowano ogromny dług. Kiedy on spotkał kogoś, kto był mu winien znacznie mniej, nie okazał podobnej dobroci.

Z tej historii uczymy się, że warto pamiętać o otrzymanej pomocy. Gdy zawinimy, przyznajemy się do tego i staramy się naprawić krzywdę.

Jezus uczy przebaczenia. Kiedy zrobimy coś złego, przeprosiny powinny łączyć się z poprawą zachowania. Jeśli ktoś wielokrotnie nas krzywdzi, potrzebna jest pomoc dorosłego i ochrona. Przebaczenie może wymagać czasu. Nie trzeba udawać, że nic się nie stało.

Przebaczenie nie oznacza, że ktoś może krzywdzić nas ponownie. Jeśli dzieje się coś złego, szukamy ochrony u bezpiecznego dorosłego.

Cele lekcji

• Streszcza główny sens przypowieści Jezusa.

• Rozróżnia przeprosiny od naprawy szkody.

• Wie, że ponowną krzywdę trzeba zgłosić.

• Potrafi odpowiedzieć: Czy po przeprosinach trzeba od razu zaufać komuś tak samo jak wcześniej?

Przebieg zajęć

Wprowadzenie i pytanie — 4 min

Rozłóż rekwizyty lub przygotowane ilustracje i nawiąż do codziennego doświadczenia dziecka: Czego nie zrobił człowiek z przypowieści, choć sam dostał wielką pomoc? Pozwól odpowiedzieć gestem albo milczeniem.

Lektura Biblii i kontekst — 8 min

Opowiedz prostym językiem o fragmencie Mt 18:21–35; Ef 4:31–32. Piotr pyta Jezusa o granice przebaczenia. Jezus opowiada przypowieść o człowieku, któremu darowano wielki dług, a który sam nie okazał miłosierdzia. Paweł zachęca do życzliwości i odpuszczania win. Osobną sprawą pozostaje ochrona przed ponowną krzywdą. Przeczytaj z Biblii krótki, wybrany urywek i pokaż jego miejsce w opowieści.

Rozmowa i rozumienie — 6 min

Zadaj pytanie dotyczące bohaterów i wyborów. Zastosuj jeden przykład: Otrzymane miłosierdzie uczy nas wybaczania i odpowiedzialności za nasze czyny. Nie wyciągaj od dzieci szczegółów z życia rodzinnego.

Ćwiczenie i zastosowanie — 8 min

Przygotuj historyjkę obrazkową o pomylonym zeszycie: ktoś go zabrał, oddał, przeprosił i zaproponował naprawę. Dzieci układają kolejność, następnie podają bezpieczny sposób poproszenia o pomoc, gdy krzywda się powtarza. Udział i forma odpowiedzi pozostają dobrowolne. Nie żądaj osobistych zwierzeń. Dodatkowa wskazówka dla prowadzącego: Zaznacz, co pomaga naprawić drobny konflikt: prawda, przeprosiny, naprawienie rzeczy.

Podsumowanie i zadanie domowe — 4 min

Sprawdź, czy uczestnicy potrafią odpowiedzieć: Czego nie zrobił człowiek z przypowieści, choć sam dostał wielką pomoc? Przypomnij myśl: Otrzymane miłosierdzie uczy nas wybaczania i odpowiedzialności za nasze czyny. Propozycja dla rodziny: Przypomnijcie sobie wymyśloną sytuację drobnej pomyłki i poszukajcie sposobu naprawienia szkody.

Pytania i propozycje odpowiedzi

Czego nie zrobił człowiek z przypowieści, choć sam dostał wielką pomoc?

Nie okazał miłosierdzia człowiekowi, który był mu winien mniej.

Co robimy, gdy kogoś skrzywdzimy?

Przepraszamy i próbujemy naprawić szkodę.

Czy wolno prosić o pomoc, gdy ktoś krzywdzi nas ponownie?

Tak. Bezpieczeństwo jest bardzo ważne.

Czy po przeprosinach trzeba od razu zaufać komuś tak samo jak wcześniej?

Nie. Zaufanie odzyskuje się przez bezpieczne, odpowiedzialne zachowanie.

Pomoce dydaktyczne

- Biblia w wybranym przekładzie, także szerszy kontekst wskazanych wersetów
- karta pracy SM-G2-A-42
- kartki, kolorowe kredki i tablica do wspólnych notatek
- ilustracje i przedmioty bezpieczne dla wieku

Wskazówki biblijne i wychowawcze

- Przebaczenie nie oznacza obowiązku kontaktu, zatajenia szkody, rezygnacji z ochrony lub natychmiastowego odzyskania zaufania. Nie inscenizuj publicznego „pojednania” między dziećmi, jeśli jedno czuje się zagrożone.
- Odczytaj najwyżej kilka zdań z wybranego fragmentu. Resztę opowiedz własnymi słowami i zakończ prostą czynnością. Unikaj sprawdzianów pamięci oraz trudnych scen.
- Przebaczenia i kontaktu ze sprawcą nie wolno wymuszać.
- Przypowieść w Mt 18:21–35 posługuje się wyolbrzymionymi kwotami długu, aby uwydatnić dysproporcję między otrzymanym miłosierdziem a twardością serca. Dla najmłodszych nie odtwarzaj groźnych obrazów kary.
- Odpuszczenie osobistej urazy, zniesienie prawnych lub społecznych konsekwencji czynu oraz odbudowa zaufania to różne procesy. Z tekstu nie wynika nakaz pozostawania w kontakcie ze sprawcą przemocy.
- Mt 18:15–17 dotyczy napominania we wspólnocie; żadna procedura z tego fragmentu nie powinna zastępować obowiązujących zasad ochrony dziecka ani zgłoszenia przemocy odpowiednim służbom.

• Rz 12:18 („jeśli można”) uwzględnia granice tego, na co mamy wpływ. Nie przerzucaj odpowiedzialności za pojednanie na osobę skrzywdzoną.

• Nie prowadź na forum zajęć ćwiczeń z publicznego wyznawania win ani obowiązkowego odgrywania pojednania. Stosuj wyłącznie fikcyjne, bezpieczne sytuacje.

• Przebaczenia i pojednania nie wolno wymuszać, zwłaszcza wobec osoby krzywdzonej; priorytetem pozostaje bezpieczeństwo i odpowiedzialne zgłoszenie zagrożenia.

• Przebaczenie, przeprosiny, pojednanie i odbudowa zaufania wymagają rozróżnienia. Nie wolno zmuszać krzywdzonego dziecka do kontaktu ze sprawcą.

• RED. II: Przebaczenie nie oznacza obowiązku kontaktu, zatajenia szkody, rezygnacji z ochrony lub natychmiastowego odzyskania zaufania. Nie inscenizuj publicznego „pojednania” między dziećmi, jeśli jedno czuje się zagrożone.

• Teksty do porównania: Mt 18:21–35; Ef 4:31–32; Rz 12:18

Kontynuacja w domu

Porozmawiajcie o różnicy między przykrością a celowym zastraszaniem.